

FRA:n lehdistötiedote
Wien, 11. joulukuuta 2019

Kunnioitetaanko vangin oikeuksia?

Perusoikeusviraston (FRA) uuden raportin mukaan vankiloiden tilanahtaus, huonot hygieniolot ja puutteelliset mahdollisuudet viettää aikaa sellin ulkopuolella loukkaavat vankien oikeuksia ja vaarantavat kuntoutumisen. Raportin havainnot ja niitä tukeva tietokanta auttavat tuomareita ja asianajajia arvioimaan vankilaolojen puutteita tehdessään päätöksiä rajat ylittävistä tapauksista.

“Kansainvälisissä ja EU:n vankilasäännöissä säädetään selkeästi, että vankien on saatava ihmisarvoista kohtelua,” sanoo FRA:n johtaja [Michael O’Flaherty](#). *“Vankeja kohdellaan usein halventavasti vankeusrangaistuksen aikana. EU:n jäsenvaltioiden on varmistettava kunnolliset olot vankeudessa, jotta vankien kuntoutumismahdollisuuksia voitaisiin parantaa.”*

Vankilaoloja, niistä annettuja sääntöjä ja todellista tilannetta Euroopan unionissa kuvaavassa raportissa [“Criminal detention conditions in the European Union: rules and reality”](#) käsitellään pääpiirteissään kansainvälisen ja EU:n tason vähimmäisvaatimuksia ja vaatimusten toteuttamistapaa kansallisessa lainsäädännössä. Raportista käy myös ilmi, miten näitä sääntöjä sovelletaan käytännössä, ja siinä käsitellään seuraavia seikkoja:

- **Sellin koko:** Tilanpuutteen vuoksi yhtä vankia kohti on usein alle 3 m², mikä on vähemmän kuin vähimmäismääräksi suositeltu 4 m².
- **Aika sellin ulkopuolella:** Jäsenvaltiot eivät aina anna sääntöjä ajasta, jonka vangit voivat viettää sellin ulkopuolella. Joskus vangit viettävät sellin ulkopuolella vain yhden tunnin päivässä, mikä ei varsinkaan liian ahtaissa vankiloissa riitä.
- **Hygienia:** Likaiset vankilat, joissa wc:t eivät ole vapaasti käytettävissä, ovat vastoin kansainvälistä ja kansallista lainsäädäntöä. Tältä osin olot kuitenkin paranevat pikkuhiljaa.
- **Terveydenhoito:** Vaikka vankien pitäisi saada saman tasoista terveydenhuoltoa kuin muiden kansalaisten, henkilöstöpula johtaa usein viivästyksiin. Vangeilta puuttuu myös yksityisyys tutkimusten aikana.
- **Väkivalta:** Tappelut, seksuaalinen väkivalta ja kiusaaminen ovat yleisiä vankiloissa monissa jäsenvaltioissa, vaikka valtioilla on velvollisuus suojella vankeja heidän vankeusaikanaan.

Raportissa esitetyt havainnot ohjaavat tuomareita ja muita oikeusalan toimijoita arvioimaan, ovatko vangit vaarassa tulla kohdelluiksi epäinhimillisesti ja halventavasti perusoikeuksien vastaisesti.

Tämä on erityisesti tarpeen päätettäessä rajat ylittävistä tapauksista esimerkiksi silloin, kun jäsenvaltiot antavat [eurooppalaisen pidätysmääräyksen](#).

FRA:n uusi [sähköinen vankeustietokanta](#) täydentää raporttia. Se sisältää kansallisia standardeja, lainsäädäntöä ja seurantaraportteja vankilaoloista eri puolilta EU:ta.

FRA on käyttänyt kansallisten valvontaelinten raportteja ja [aiemmissä selvityksissä tehtyjä haastatteluja](#) kuvaamaan, miten vankilaolot vaihtelevat eri jäsenvaltioissa.

Euroopan komissio pyysi perusoikeusvirastoa keräämään tietoja vankilaoloista ja olojen valvonnasta kaikista EU:n jäsenvaltioista lainkäyttöviranomaisten tueksi niiden päättäessä vankien siirtämisestä toiseen EU:n jäsenvaltioon.

Lisätietoja: media@fra.europa.eu / Puh.: +43 1580 30642